

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.
Egész évre 2 frt.
Fél évre 1 „
Kösségeknél 62 kr. évi postadíj előleges
beküldése után ingyen.
Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Rózsá-tér 16. sz. házában, (kenyér-piacz.
Vilmos sörészarnokaszomszédságában.)
Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VÉGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábos petit sorért 5 kr;
többesóról 4 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknek igen
kedves engedelmények tételnek.
Bélyegdíj: minden beíratásért külön 30 kr.
„Nyilváltár”-ben megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Hirdetések és előfizetések helyben átadói
hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegdi
K. Lajos és László A. könyvkereke-
désében, Budapest: Goldberger A. V.,
Blockner J., Eckstein Bern. és Haasenstein
és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein
és Vogler, A. Oppelik, Schaleck H. és
Párisban, Hamburgban Majnai-Frank-
furtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf
hirdetési intézetében fogadtatnak el.

„Református”-nak.

A „DEBRECZENI ELLENŐR” szeptem-
ber 14-iki számában „A politizáló presbiterium”
czim alatt cikk jelent meg. A cikk fájó hangon
van tartva elejétől végéig. Fájjalja cikkiró azt,
hogy a debreczeni ref. egyházközség presbite-
riuma kizárta kebeléből a főiskolának theologiai,
jogi és tanítóképzési tanszakai részéről küldött
képviselőit.

Természetesen, ha ez csak így magában
van elmondva, hát kissé furcsa is. Azt mond-
hatja rá a nem ösmerő: hiszen, még kapni kellene
azon, hogy minden intelligens elem benn legyen
a presbiteriumban; hát miért dobták ki a deb-
reczeniek kebelökből a tanár urakat?

Nincs jogunk rá, sem szabadalmunk poli-
tikával foglalkozni. Egyszerű társadalmi lap
vagyunk s ha valaha, most sajnáljuk, hogy oly
fonák a mi sajtótörvényünk, hogy egynek meg-
másnak nem engedi meg a politikát.

Tehát e kérdésnél mi maradunk tisztán az
objektív szempontoknál.

Azt mondja „Református” cikkiró ur, hogy
„1894-ben felszólította a presbiterium a főiskola
mind a négy tanszákát, hogy az egyházközség
új szervezeti szabályzata értelmében egy-egy
képviselőt küldjön be.”

Hát ez úgy volt akkor; ma másként véle-
kedett a presbiterium. S mit gondol Református
ur: ehez nincs joga?

Hát van! Amint felszólította 1894-ben a
főiskolát a presbiterium a képviselők s így
ezzel jelét adta annak, hogy a kebelébe való —
lépésre, az iniciatívát ő — a presbiterium —
adhatja meg (és pedig nyíltan a törvény §-a
ellenére) akként van joga ezen belépés meg-
tagadására is, — hiszszük, nem mindenkorra,
de bizonyos idő tartamra, és már itt mondjuk,
teljesen a törvények §-ából kifolyólag; tehát
teljesen jogosan.

Az az 1894-iki emlegetett szervezeti
szabályzat a törvény ellenére készült; a tanár
urak törvényes alap nélkül foglaltak helyet az

egyháztanácsban (már t. i.: a gimnáziumot
kivéve) s ha egyszer arra ébred föl a presbite-
rium, hogy eddig törvénytelen alapon állott s
azt megakarja változtatni; illetve tévedését
helyre akarja hozni: hát „Református” urnak
mi oka itt politizálást látni? Söt lehet-e alap
arra józanul, hogy ezt politikai szempontból
vegye bírálatal alá?

Az „Egyházi törvények” 21. §-a így szól:
A presbiterium tagjai: a Hivatalból: a rendes
vagy helyettes lelkész, illetőleg lelkészek, a gond-
nok vagy gondnokok, az iskola rendes tanítója,
ahol több tanító van, ott az egyházközség által
fentartott alsó- és felső népiskolák rendes tanítói
az énekeszékkel, illetőleg énekeszékkel együtt,
külön és függetlenül választanak a magok köré-
ből annyi presbitert, ahány rendes lelkésze van
az egyházközségnek. Hol az egyház által
fentartott gimnázium is van, annak taná-
rai külön választanak kebelökből egy
presbitert.

Tehát a törvénynek jelzett §-a szól a
gimnáziumi tanárokról, minden más tanárokról
pedig mélyen hallgat. Minden más intézkedés
csak megtört lehet, az az által teremtett állapot
csak elnézett, de nem törvény által védett.

Szeretjük mi is ott látni az intelligenciát
a presbiteriumban, tehát szívesen vesszük a
tanár urakat is ott.

Ami tessék olyan alapról gondolkodni,
amelyen állva egyszer s mindenkorra ki lehes-
sen mondani azt, hogy a főiskola most mellőzött
tanszakaiak képviselői, egyik alkotó elemei a
presbiteriumnak. Míg ilyen nincs, addig időről-
időre ismétlődik ez a most teljesen a törvény
szellemében foganatosított eljárás.

A kiakolbitásnak tehát a törvény hiányos-
sága az oka. Tessék azon változtatni s mindjárt
megszűnik az a fájó hang.

„Református” cikkiró azzal végzi cikkét:
Tisztelettel kérdezzük a presb. f. 5-iki ülésén
ezen ügyet keresztül erőszakolt néhány presbi-
ter urtól, hogy ha az a három tanár szintén a
függetlenségi párthoz tartoznék: akkor is ki-
akolbitották volna őket a presbiteriumból?

Mi pedig kérdezzük, ha az a három kiakol-
bitott tanár függetlenségi lett volna, jutott
volna Református urnak kiakolbitásuk felett
síránkozni?

Puritán.

Potemkin falvai.

Vadat és halat s mi jó falat,
Szem-szájnak ingere
Sürgő csoport, száz szolga hord,
Hogy nézni is tereh.

(*) Magyarország fő- és székvárosa császár
vendéget lát: vendégül látja falai között a németek
császársját. Nagy jelentőségű volna a székes fővárosra
csak magában e tény is, nagyobb, azt mondják,
politikai vonatkozásánál fogva.

Mert a németek császársága Magyarország fő- és
székvárosát látogatja meg, hát Magyarország ven-
dége is ő, azok a benyomások, miket a német
császár a fővárosban nyér, az egész országra vonat-
kozik fognak lenni. A rokonszenv vagy ellenszenv,
mely keletkezik a németek császárságánál: az egész
országot érdeklik.

Készül is Budapest; keni-feni magát, mint egy
századvégi menyasszony, ha várja a jó pártinak
ígérkező völgegynt. Mi a szemet bántja, az el lesz
téve láb alul; mi a szemnek tetsző, az elő lesz
teremtve bárhonnán, bárhogyan, bármiáron. Kénye-
lem, fény, mesékbe illő fogadás, pompa az utcákon,
benn a fogadótermeken pazarlás. Hetek óta terve-
nek, hogy meg legyen téve minden, mit az úgy vélt
jó nevetség parancsol; s ne legyen elmulasztva
semmi, mit az etikette jónak vél. Magyarország
reprezentál ott a székes fővárosban a német császár
fogadtatásánál.

Elhiszszük, hogy a fogadtatás semmi kívánni
valót nem fog maga után hagyni; elhiszszük, hogy
rólunk a németek császársja a legjobbakat véli; el-
hiszszük, hogy valódi lelkesültséggel fog eltelni
irántunk, intézményeink, életképessegeink iránt; az
az ösmert magyar vendégszeretet őt is szorosabban
hozzánk fogja fűzni. De az ünnepies hangulatban
mégis van valami fájó érzet, hangulat, sőt ha
őszinték akarunk lenni, nehéz soha fogja el ke-
lünköt az ünnepek alatt.

Élünk emlékünkenben van még a magyar
székes fővárosnak a fogadtatásoknál oly nagyon is
háttérbe szorítása; aztán a csak most lefújt nagy
hadijátékoknál történt valami olyas, mely az aggo-
dalomnak sötét felhőjét tolja lelkünkre. Tul rajtunk
bomladozás; körülöttünk itt benn nyomor, inség,

rongy, kétségbeesés. Az a magyar nép, melyet képví-
sel a fő-székváros, nem tud ünnepelni ma. Baja, kü-
zéde, nehéz, helyzete sokkal inkább máshova terelik
gondolatait, mintsem ünnepies hangulatot nyerhes-
sen. Átérti fontosságát, nagyságát azon ténynek,
melynek központja a magyar metropolis lesz: de a
lidércnyomástól nem tud menekülni. A mindennapi
kenyér megszerzése, az állammal szemben elvállalt,
rárótt kötelezettsége sokkal inkább elfoglalják, le-
kötik kezét, eltöltik agyát, hogysem ünnepelhetne.
A fény, a pompa hidegen hagyja a sziveket, mert
nehéz nagyon az élet, megnőtt a teher, sűrűsőbb
lón a feltétel, mely alatt mozognunk lehet.

Mindaz, mit a magyar székesfőváros prokál:
tisztán udvariassági tény s ha azokból akarná az
idegen megítélni viszonyainkat: könnyen csalódhat-
nék, mint Potemkin falvaiban egykor a nézőközönség.

A Vigszínház drámai iskolája.

Budapest, szeptember 15.

Bármily tövises pálya a bohémek, művészek
pályája, évenként sokkal többen óhajtanak a színészi
pályára lépni, mint a mennyi a tehetséges ember.
Sokkal többen dicsekednek a Muzsa csókjával, mint
a mennyit ő kiosztott.

Mert fukar, nagyon fukar Muzsa ő nagysága.
Bejárja az egész földet, sokan hallják ruhájának
suhogását, izgatott leheletét s követik vagy követni
akarják őt arra a helyre, a hol hivatott a kis jelige
fogadja: „aut-aut.”

S ha beáll később a lelkesedésre a reactio,
keserű csalódásra ébredve gyűlölik, kerülnek az
embereket életük végéig s azon hiszomben ajánlják
lelküket a menybeli Thaliának, hogy bennök egy
nagy művészt vesz a haza s ezek részvéte helyett
néhány collega és a szállásadóné (daczára a kifize-
tetlen „koszt és quartélynak”) kísérik örök nyu-
galomra.

Nem egy felkenetlen Thalia papja és papnője
fejezi be így ábrándteli s mégis sivár életét.

A „coutum” mindazok daczára nagy.

A közönség és a nép mulatni akar, gyönyör-
ködni és mulatságát jó pénzen veszi meg.

A „servirozok” azonban — nem az ő hibájok
— nem tudnak megfelelni a kívánalmaknak.

A végzett akadémisták javát a szaporodó fő-
városi színházak maguk részére foglalják le, a
rossza a vidékre jut.
Igaz ugyan, hogy a felvételi vizsgálaton a meg-
nem felelő tömeget visszautasítják, de mégis tekintve
az intézetek fentartásához szükséges tandíjakat, a

bűn volna azt tenni, amit a szívünk a lelkünk óhajt.
Csak így gondolatban szabad.

Nyílik az ajtó s haza jön a férj. Jó barátok
vagyunk, csaknem össze csókolózunk a viszontlátás
örömén, hisz már idestova egy hete nem láttuk
egymást.

Oda megy a feleségéhez s megcsókolja, átöleli.
Nem tudtam nézni... máshova kell néznom, valami
sajátságos érzelem, olyan féltékenységi forma érzet
fog el s érzem, hogy ököre szorul a kezem, szeret-
nék oda állni közből s leütni ezt az embert, hogy
meri megcsókolni... őt — a feleséget.

Magam is nevétem magam s igyekszem más
lenni, igyekszem másra gondolni... De olyan bizal-
masak együtt... hogy néz az az asszony most reá,
milyen szerelmesen lesi — mit is beszél az ura...
Nem tudom tovább állani, ott hagyom őket szerel-
mökkel s megyek haza én is — szerelmeskedni...

Madaras Gyula.

GOMBÁK.

Változatok a csókról.

Tinike: Ah, milyen gyönyör lehet az: baju-
szos ajkat csókolni!
Juliska: Gyere no! Próbáljuk meg ruhakéfén.

*
Csók: a férfi útlevele, a női szívhez; a nő
útlevele a férj érszényéhez.

*
Az adott csók nem egyéb, mint egy kapott
csókról szóló térítvény, mely ha nem felel meg
mindenben az illemkiszábsági határozványoknak, még
leltre is vezethet.

*
Csók: a legkapósabb ajk-kenőcs.

TÁRCZA.

A tulsó partról.

(Válaszul egy szép tárczára.)

Hogy is mondta a nagy angol költő: „Ha
szenvetted a fának ága, még gondold föl lehet
üditni azt.” És Byronnak, a lánglelkű költőnek
igaza volt. Mert ha a fának csak ága szenved,
a gondos ápolás, a szeretet áldó melegén még új
életre kap a törzs s „öröben érhet több tavaszt...”

És elolvasom újra meg újra az előttem fekvő
sorokat, mikben annyi igazság és annyi jóakaró
vigasztalás van egybefoglalva.

Igen... igen, „a mi birtokunk az, hol csak az
idealizmus tenyész, hol nincs csüggedés, hol örök
remény, boldogság virul.”

„De szép világ ez! Mi már itt üdvözülünk.”
Nem...! nem kell már koporsó senkinek...
talán... talán „új élet támad a tengődés helyén.”

Annak a fehér fényes arcú geniusnak imája
talán mégis megállította utjában azt a sötét alakot.
— Haj! hogy azoknak a fényes arcú fehér geniusok
nyomában mindig ott ólálkodnak azok a sötét
szellemek!

Bánatos ajka nem hiába mondta: ne még...!
ne még, hadd daloljon ajka! És az élet forrása újra
megered a csüggedt szíven keresztül, fut... fut
tovább... tovább, hogy újra álmódjék, hogy újra
daloljon a beteg költő ajka.

Az idealizmus, a dal, a költészet vissza adták
az életnek azt, kinek a hétköznapi világ fekete lelkű
hyenai áldatlan harcra akarta kiütni kezéből
a tollat.

Igaz, „a ki dalol az nem lehet remény nélkül.”
Hogy is lehetne lemondani arról, a mi után
örökké vágyunk! Hogy lehetne élnünk akkor!
Hiszen nélküle nincs élet a földön.

Lehet-e el nem dalolni többé a tavasz búdját,
a nyár virulását, mindazt, a mit abba a lélek ifjusága
végig álmódik.

Szép világ a költészet világa! Itt gyul ki
mélyen a szív fenékén a dal s mint égi szikra, szin-
gazdag lánggal lobban az égnek. És ez a láng nem
perzsel, nem irtja ki az életkedv fájának gyökereit,
nem hervasztja el az ifjúság virágait, nem rajzol az
arczokra rut vonásokat. De véd, őriz és vigasztal a
mindennapi élet viharában, hol örökös forrongó
harczban állanak az irigység, a kapzsiság démonai!
Hol a fukar és önző szívek az öröm, boldogság
áldásait egyedül maguk számára akarják kizsák-
mányolni. Hol az élet szüklek harcossai egy
parancsszóra szétszedik dédelgetett oltáiraiknak
köveit és megdobálják vele a rajta levő Istent.

Jaj a költőnek, ha ezekkel kell harczra száll-
nia! Mert égbetörő szárnyai megbénelnek a küzde-
lemben. Az életharcz viharai szétszaggatják az
idealizmust, mélységeket támasztva a lánggal tele
szívben.

Mégis! mégis a költészet az a szívárvány, mely
áthidalja a sötét mélységeket és a remény zöld
oázisát jelentik egy szebb jövőben.

Szállj hát én lekem oda abba a más világba!
A költészet országába s dalold el újra, hogy szép az
élet, hogy van remény.

És ha újra csüggedsz, olvasd el ismét a hozzád
irt sorokat, melynek minden betűje gyöngy. Mely
tele hittel bizonyítja néked, hogy „a ki dalol, az nem
lehet remény nélkül.”

— I. —

Válúton.

A kis szalonban szemben ültünk egymással. A
szép asszonyka meg én. Valamikor — régen —
udvaroltam neki, aztán ő férjhez ment. Én meg meg-

tehetségesebbek között jutnak be azok, kik elárastják a vidéki színpadokat a közönség bosszantására.

Jeles színészeket képezni nem elégséges a jó tanerőkkel dicsekvő intézetnek, hanem a színi pályára készülők képzettsége, képessége és tehetősége határozza.

A fent említett bajokon segíteni, ezen elvvel, alapította meg a Vigszínház nagy jövőjű drámai iskoláját. A felvételnél *Ditrói Mór*, dr. *Szécsi* dramaturg és *Balassa Jenő* szerepeltek, kik kiváló képességükkel, nagy szakértelemmel és szigorral vezették a vizsgálatot. Nagy érdeklődéssel nézünk a Vigszínház színiskolájának működésére, holott megvagyunk győződve, hogy oly intézetnél, a hol ily kitűnő és ritka erők vannak, csakis legfényesebb eredmény érhető el.

Az ott tanuló mindkét nembeli ifjaknak nemes és buzdító példájuk, az a fényes ifjú művész gárda, kiktől csak szépet és jót s igaz művészetet tanulhatnak.

Dr. *Szecsényi Ferencz*, a kiváló szakértelmű dramaturg és *Ditrói Mór*, jeles igazgató vezetik az iskolát s oly tanárok mint *Mátray* és *Balassa* valóban a helyes utra vezetik Thália zsenge kispapjait és nőit a művészet és tudás felé.

Kívánjuk s hajtjuk, legyen áldásos működésük s mi olyan büszkék leszünk növendékeikre, mint reájuk s mi leszünk az első, kik az első sikernél melegen gratulálunk a fáradhatatlan tanároknak.

Falk Miksa Richárd.

Vidéki hírek.

— **A „Nyirvidék”-ből** vesszük át ez érdekes kis újdonságot: **A Kisvárdai csoda.** Ha Csökmönk sárkánya, Döghének boszorkánya, ime Kisvárdának is meg van a saját külön szörnyetege. Bizony soká várattuk magára. Azt hittük, remegve sejtettük, hogy városunk nem sokáig maradhat az ismeretlenség koromfekete homályában, hogy mielőbb, nem sokára történni fog velünk valami nagy, magasztos és megrázó, bennünket fölemelő, másokat — irigyünket — porbaszító világraszóló esemény, de hogy az ily korán, mondhatnánk meglepő hirtelenséggel történjék, bizony ezt még azon polgártársaink sem hitték, kik utcáink jövőbeli locsolásáról, továbbá az új városháza építéséről, szóval aféle csekélyeségekről, mint kikerülhetetlen tényekről a szilárd meggyőződés legharsogóbb hangján ejtettek hébe-hóba szót. Igen! megvan, ott terpszkedik hatalmas szárnyaival egyik jó nevű kovácsmesterünk udvarában, javításra váró ezek és igászkekerek békés szomszédságában, városunk világhírűvé váló nevezetessége, majdan büszkesége és kincseket hozó mesebeli valósága — a repülőgép! Ime a korszellem varázereje csodás termékenységgel megillente polgártársunkat is, tette hívta alkotó képességök legjavát és városunkban is óvatos gyorsasággal készül — az első kisvárdai repülőgép. Csak tessék mosolyogni, ez nem tréfa, ez való, mely az eddigi hű ábrándozásnak és elméleti tervezgetéseknek fittyet hányta, ime gyakorlatilag valósítja meg a huszadik század közlekedési főtényezőjét — a repülőgépet. Habár a merész építők tervükből titkot nem csinálnak és alkotásukat bárkinek szívesen meg is mutatják, nem tartjuk helyén valónak, hogy korai leírásokkal és ösmertetésekkel nemes munkájuk iránt a közönség jogosult kívánságát elcsigázzuk. Elég legyen annyi, hogy az alkotás folyamatban van s ma holnap a próbák is a nagy számban lévő kékedők fejszaválása és bajjósáta daczára meg fognak történni. Minden nagy esemény előre veti árnyékát. — Ne feledjük, hogy közeledik s három év múlva benne leszünk a huszadik században. Ime a vasúthoz vezető utcán végig döcögő fiakkerek lovai a kérdésben levő kovácsműhely felé már is gyanakvólag tekintenek. Sejtik bizonyára, hogy van valami, ha nem is a levegőben, hanem a műhely udvarán terpszkedő óriási szárnyak szerkezetében, mely ha sikerül, vége van a döcögős fiakkereknek, no meg a sovány lovaknak. És ha nem sikerül, — bizony sovány lovak maradnak azok is, kiket azá tesznek.

— **A kis-lutri** utolsó húszai ebben a hónapban lesznek és azután — hál' Istennek — eltűnik ez a szerencsétlen intézmény. Az utolsó lutri húszok rendje a következő: 15-én Prága, Nagyszében, 18-án Bécs, 22-én Brunn, 25-én Budapest, Trieszt, 29-én Prága, Nagyszében. Ezután majd az osztály-sorsjáték pótolja a kis-lutri helyét.

— **A „H. Bőszörményi és Vidéke”-ből** vesszük át az új tanfelügyelőre Csányi Viktorra vonatkozó közzétett hírt: Jász-Nagy-Kun-Szolnok-megyébe az ottani volt tanfelügyelő: Bárdossy Gyula nyugalmába vonulása után Csikmegyéből helyezték át az év márczius végén s így ott csak fél év óta van. A tanítóknak ügyes-bajos dolgaikban mindig védelmükre volt. Mikor Csikmegyéből áthelyezték, a lapok nagyon kiemelték azon érdemét, hogy a csikmegyei zavaros tanügyi állapotokat rendezte. Csányi Viktor 40—44 év körüli nőtlen ember s mint tudjuk, igen komoly, hallgatag; a miniszteriumban grata persona s elismert szakértő; így sokat remélhetünk tőle, hogy nem csak itt, hanem fent a miniszteriumban is Hajdumegye tanügyén sokat lendít, a mi bizony ránk is fér, különösen az iskolák szaporítása, czélszerű tantervek előállítás s felszerelése tekintetében. Hajdumegye tanítói bizonyára örömmel veszik ide való jövőtetét. Az új tanfelügyelő működésétől sokat remélünk s bár még nem jött hozzánk, de azért fogadja idevaló áttételében üdvözlőnk, jókívánatainkat s örömmel kifejezést.

— **Temetésessé változott lakodalom.** A szép Potocky Boricának a napokban lett volna a lakodalma egy Granovnek nevű radoboji legénnyel. A legény a minap látogatást tett a menyasszonynál. A leány kis öcséjét tartotta karján úgy fogadta a völgyégyét. Beszélgetés közben Granovnek levette a falon függő fegyvert és addig forgatta, míg el nem sült. Rettenetes lövés volt. A töltés a leányt fejen

találta és pedig úgy, hogy a csecsemő homlokába is több sörét fúródott. Néhány percz múlva mindketten kilehelték lelküket. A szülők jajgatva kísérték ki a völgyégyt, ki a szerencsétlen helyről egyenesen a törvényszékhez ment, a hol sirva jelentette föl magát.

— **Szegedi orvosok kérelme.** A Szeged belterületén alkalmazott kerületi orvosok, mozgalmat indítottak és azon kérelemmel fordultak a városi tanácshoz, hogy az 500 forintnyi évi fizetésüket emelje fel 800 forintra. A folyamodásukban különösen kiemelik azt a fonák állapotot, hogy e mostani fizetés mellett a kerületi orvosok özvegyei épp annyit nyugdíjat kapnak férjük halála esetén, mint a városi családok. Valószínű, hogy a méltányos kérést teljesíteni fogják.

— **Tolvaj díjok.** Csúnyán megfélekedeztek magáról Szegeden egy díjok; a saját társát lopta meg, mikor aludt. Nem érdemli meg a kímélet semmiképen, mert ez nem az első hasonló csínyje már Németh Józsefnek. Kotulya János napdíjas társa emelte ellene a vádat, hogy meglopta, amíg ő aludt, besompolygott hozzá és az óráját kilopta a zsebéből. A díjok ur elmulatta az éjszaka azt az összeget, amit az eladott óráért kapott. A rendőrség a tolvaj díjok ügyét áttette a fenytő bírósághoz.

Wolf György. 1843—1897.

A magyar tudományt újra igen nagy veszteség érte; tevékeny gárdájából vesztette el egyikét a legkiválóbbaknak, elvezette tüzeslélle, éleseszű nagy polémikáját, a régibb magyar nyelvnek tán legalaposabb ismerőjét, a nyelvemlékek nagyszorgalmu kiadóját, a régi magyar műveltség leleményes kutatóját, Wolf Györgyöt, kinél szimpatikusabb alakja nem volt a tudományban. Igen sajtóságos irodalmi és emberi fizionómiaja volt a boldogultnak. Lassan fejlődött, lassan dolgozott és ezzel a lassu tempóval tovább ért, mint a legtöbb pályatársa. Eleinte úgy látszott, hogy csak plóemikus és anyaggyűjtő, csak boncolni tud, vagy anyagot visszahordani, de alkotó eszméi nincsenek. Kiadta a magyar nyelv emlékeit vagy tizenegy kötetben, irt „Nyelvőr”-be, tanított a gyakorlati főgimnáziumban — egyből semmi. Ekkor meglepte a magyar tudományt egy gyönyörű értekezéssel: Kiktől tanult a magyar irti, olva-ni? s kimutatta, hogy — olasz papoktól. Ekkor tette az első lépést ama föladat felé, melyet mintegy számára tartott fenn a magyar tudomány géniusza. S azóta mindig ez a korszak vonzotta, a IX. és X. század, a magyar műveltség kezdeteinek nagy problémája, mely iránt, minthogy megoldhatatlannak látszott, még az érzék is alig volt meg a magyar tudományban. Ide tartozik remek műve: Első keresztény térítőink és a magyar helynevekről szóló terjedelmes értekezése. S mily gyorsan, egymásután keletkeztek a művei, a lassu embernek kiakított tudós dolgozatai. Mert idáig mindig az anyagot gyűjtötte és megvárta eszméinek megérését. S most kibullott a toll kezéből. A gyakorlati gimnáziumot, melynek igazgatója volt, nagy csapás érte; még nagyobb csapás érte a magyar tudományt és egészen pótolhatatlan barátainak vesztésére, kik ez igaz ember emlékeit híven meg fogják őrizni. Temetése szerdán, folyó hó 15-én ment végbe, melyen Wlasics miniszter is jelen volt.

HÍREK.

— **Istenitisztelek.** Ma (vasárnap), szeptember 19-én az istenitisztelek a következőleg tartatnak meg templomainkban: a kistemplomban: Bélyky Lajos s. lelkész; a kossuth-utcai templomban: Mitrovics Gyula lelkész; az ispótytemplomban: K. Tóth Kálmán lelkész urak fognak beszédeket tartani.

— **A kereskedelmi és iparkamarák.** A kereskedelmi miniszterium kebelében már régebb idő óta foglalkoznak a kereskedelmi és iparkamarák reformjával. Az előmunkálatok már annyira haladtak, hogy az illető javaslat szövegezéséhez hozzá foghatnak. A javaslat szerint a kereskedelmi kamarákban a kisipari és munkás elem megfelelően képviselve lesz.

— **Jóváhagyott határozat.** A belügyminiszter a városi tanács azon határozatát, hogy a Fröbel gyermekertét az 1898—99. évekre 200—200 forinttal sequelezi jóváhagyta.

— **Kinevezések.** A debreczeni itélőtábla elnöke Kun József, Dráveczky Pál és Kajdi Gyula debreczeni lakos, végzett joghallgatókat a debreczeni itélőtábla kerületébe díjtalan joggyakorokká kinevezte.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyházmegye folyó hó 27-én közgyűlést tart Debreczenben, a konzistorialis háznál Dávidházy János esperes és Nadányi Miklós e. m. gondnok kettős elnöklé mellett. A gyűlést lelkészi értekezlet előzi meg.

— **A közgazdasági bank rendkívüli közgyűlése.** Ma (vasárnap) a közgazdasági bank rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya Steinfeld Mihály halálával megüresedett bizottsági hely betöltése.

— **Az 1897—98. évi polgári fellebbezési** a városi tanács határozata folytán folyó hó 15-től december hó 31-ig 9 forint méterölenkénti árna a házépítéskor lefizetése mellett kiváltható. A fellebbezési f. évi december 31-ig elszállítandó az epreskerti faraktárból.

— **Házirendünk hazaérkezése.** A 39. gyalogezred tisztikara és legénysége csütörtökön szállott vonatra Uj-Aradon és pénteken hajnalban 5 órakor érkezett Debreczenbe. Az ezredtől a negyedik zászlóalj legénysége Boszniába, a harmadik zászlóalj legénysége Karánsebesre, a második zászlóalj legénysége pedig Nagyváradra megy.

— **Bucsunyilatkozat.** Mindazoktól, a kiktől hirtelen történt elutaszások miatt nem tudtam bucsut venni, de a kik erre reflektáltak volna, ez uton mondok Isten-hozzadót. Akinek úgy tetszik, hát tartson meg jó emlékezetében. Debreczen, 1897. szeptember 16. Szathmáry Zoltán, hirlapíró.

— **A milleniumi kiállítás érmei s oklevelei** csaknem egészen készen vannak s már a közel jövőben kézbesítettni is fognak.

— **Az új házszámozás és az utcák elnevezése.** A szeptemberi városi közgyűléstől rövid idő választ el bennünket, ez a rövid idő azonban még elég idő volna arra, hogy a régen vajdó házszámozás kérdése előkészítve a közgyűlés elé vihető legyen. — Ez ideig ily irányú törekvéseim mit sem tudunk, holott egy hónapokkal előbb elhangzott ígérethen világosan bennfoglaltatott, hogy az utcák újra nevezése és a házszámozás ügye ha késik is, de az őszig mindenesetre előkészíthető és megoldható lesz. Azzal, hogy felvetjük a kérdést s hivatkozunk a városházán elhangzott eme ígérethez, csak egy általános óhajnak akarunk megfelelni, a mely Debreczen lakosságának körében az új házszámozás és utcák elnevezése iránt él. Sokkal jelentősebb, fontosabb és számos, itt alig elsorolható indokból sürögősebb a megoldás, semhogy annak további halasztása elfogadható volna. Már a múlt évben úgy állott a házszámozás ügye, hogy a megvalósulást rövid idő kérdéseinek tekintettük s tekintettük bizonyára a városházán is, ahonnan hivatalosan rendelték elegendő kiállítású minta táblákat az utcák szegleteire s az egyes házakra. Ezek a szép s valóban izléses kiállítású táblák már megérkeztek s a járólékek már gyönyörködhetnek benne, semmi esetre sem az utcák szegletén és a házak kapuja felett, egyelőre csak a Sesztina Lajos főtéri üzletének kirakatában. Kívánatos volna, hogy ezekben a táblákban rövid idő múlva igazán az utcák szegletén, a házak falán s ne csupán a kirakatban gyönyörködhessek a debreczeni rendszertelen házszámozásba már régen beleunt közönség.

— **Kerékpárosok versenye.** A debreczeni és nagyváradai távszerenyt a két város kerékpárosai ma (vasárnap) tartják meg. A távolság 75 kilométert tesz ki a verseny favoritjának Jüngling Józsefet tartják, akinek azonban nehéz küzdelme lesz Fehér Jenővel.

— **A munkácsi fegyintézet megszüntetése.** A belügyminiszter tudata a törvényhatóságokkal, miszerint a munkácsi országos fegyintézetet az igazságügyminiszter felosztatta s ennek összes iratait a szamosújvári fegyháznak adta át megőrzés végett. Ezentul tehát ha valami munkácsi fegyintézeti iratra lenne szükség, az Szamosújváron keresendő.

— **Igazoló választmányi ülés.** Hajdúvármegye igazoló választmánya folyó hó 23-án a megyeháza nagytermében Karap Móríc elnökléte alatt ülést tart, a melyen a legtöbb adót fizető vármegyei bizottsági tagok névjegyzékét állapítja meg. Az igazoló választmány jegyzője Orosz Sándor megyei I-ó aljegyző.

— **Vinczellérképző tanfolyam.** A tarzali vinczellérképző iskola igazgatósága az ez iskolánál rendszeresített egyéves vinczellérképző tanfolyamra való fölvételre pályázatot hirdet. A tanfolyam december 1-én kezdődik. Fölvételért folyamodhatnak, a kik a munkára alkalmas, elég erős testalkotással bírnak s katonai kötelezettségüknek eleget tettek, vagy az alól fölvannak mentve, magyarul irti s olvasni tudnak, szölvőmunkával már foglalkoztak, feddhetlen előéletüket közönségi erkölcsi bizonyítvánnyal igazolják. Az ellátás 144 forintba kerül, mely két egyenlő részletben fizethető. A folyamodványok a földmívelésügyi miniszterhez czimezve, november 20-ig az iskola igazgatójánál nyújtandók be.

— **A debreczeni ménlepel kibővítése.** A földmívelésügyi miniszteriumban újból foglalkoznak azzal a tervvel, amely már egyszer, 1892-ben tárgyalás alá is került, hogy a debreczeni ménlepel száz lóra való istállóval kibővítendő. Ennek felszínre hozatala úgy látszik, egyenesen a földmívelésügyi miniszteriumból indult ki, amennyiben Darányi Ignác miniszter hatalmazta fel a debreczeni ménlepel parancsnokságát, hogy száz ló elhelyezésére alkalmas istálló előállítására iránt lépjen a várossal érintkezésbe.

— **Egyházkerületi egyházi értekezlet.** A tisztántali ev. ref. egyházkerületi egyházi értekezlet 1897. szeptember 21-én Szatmáron tartandó közgyűlésének tanácskozási rendjét már megállapították s az a következő: szeptember 21-én délelőtt 8 órakor isteni tisztelet a szatmári ev. ref. templomban, predikátor Széll Kálmán, n.-szalontai esperes. Délelőtt 10 órakor közgyűlés a városháza disztermében a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. A tisztikar lemondása. 2. Elnöki tisztkar és választmány választása. 3. „A diakonusi intézményről”, előadó Garzó Gyula gyomai lelkész. 4. „A magyar ref. egyház anyagi ügyeinek rendezése” bizottsági javaslat. 5. „A lelkész képzéséről” bizottsági javaslat. 6. „A lelképásztori gond régi kipróbált eszközeiről” felolvasás Gergely Károly u.-bányai lelkészétől. 7. „A prot. felső leánynevelés ügye és érdeke Szatmáron, különösen egy ott létesítendő női tanítóképzőzetről”. Előadó Tabajdi Lajos. 8. Jelentés a pénztári állásról. 9. Dr. Bartha Béla indítványa. Egyéb indítványok. Ezeket megelőzőleg szeptember 20-án d. u. 4 órakor előértekezlet a nagy választmány ülésre, az egyház tanácstermében. Simonffy Imre ktr. tanácsos, világi elnök. Balogh Ferenc hittanár, egyházi alelnök.

— **Kath. autonómiai választás.** A debreczeni r. kath. választókhoz dr. Wolafka Nándor v. püspök plebanos a következő felhívást intézi: A kath. autonómiai debreczeni választó polgárokat az alólírott bizottság értesíti, hogy a kerület megválasztott világi képviselője, gróf Bathányi József elhalálozván, a központi bizottság új szavazást rendelt el, melynek határidejéül folyó hó 19-ike tűzött ki. A választás a „Theresianum” földszinti helyiségében a fent irt napon d. e. 6—12-ig és d. u. 3—6-ig fog megtartani. Mindazon választó polgárok, kik a szavazók összeírása alkalmával választó igazolványukat kivették, azokat jelenleg is használhatják, akik pedig az augusztus hó 22-én történt választás alkalmával igazolványukat már beadták, azoknak új igazolvány nem szükséges, mert ezek figyelembe vételével jogaikat újra gyakorolhatják. Debreczen, 1897. szeptember hó 14-én. A bizottság nevében dr. Wolafka Nándor v. püspök, praepost kanonok, plebanos, választási elnök.

— **A katonai ellenőrzési szemle.** Az ideai ellenőrzési szemlék, mint értesülünk, következő sorrendben tartatnak meg. A cs. és kir. közös had-

sereghez tartozó egy a helybeli, mint az idegen illetőségű tartalékosok szemléje október 13., 14., 15. és 16-án, az utószemle pedig okt. 29. és 30-án a Pavillon laktanyában lesz. A honvédség helybeli illetőségű tartalékosainak október 1. és 2-án, az idegen illetőségűeknek október 3-án lesz az ellenőrzési szemléjük a péterfai laktanyában. A népfelőrési szemléjük október 25-én az 1863—64. évbellek, 27-én az 1862-ik, 28-án az 1861-ik, 29-án az 1860. és 59-ik, 30-án az 1858. és 31-én az 1857. és 56-ik évbellek ellenőrzési szemléje tartatik meg.

— **Aképviselő választók névjegyzéke.** A jövő évi képviselő választók ideiglenes névjegyzéke ellen beadott felszólalásokat a központi választmány keddi ülésében felülbírálta s az ekként kiigazított névjegyzék mátló számított 10 napon át Roncsik Lajos tanácsnoknak, a központi választmány jegyzőjének hivatalos helyiségében (a városháza épületének keleti részén) közzesemlére lesznek kitéve, amely idő alatt azok szabadon megtekinthetők s az esetleges felszólalások a kuriához beadhatók. A központi választmány különben mai üléséből hirdetményt is fog erre vonatkozólag kibocsátani.

— **Leányok színháza.** A Szent-Anna-utcai Svelits-féle leánynevelő intézetben csnos színpadot emeltek, hol az intézet növendékei vallásos és erkölcs nemesítő kisebb színműveket adnak elő egy-egy ünnepeles alkalommal. A leányok kis színháza igen díszes kiállítású lesz; a díszleteket Beczkóy József, a debreczeni színtársulatnak mult évadban volt festője, a gépezeteket pedig Boránd György készíti. A munkálatok több mint egy hónapot vesznek igénybe s a leánynevelő intézet díszes színpadján a jövő hónap tizenkilencedikén tartják meg a növendékek az első előadást, amely zenei számokból, egy kis szindarab és szavallatokból fog állani.

— **Országos vásárunk.** Dienes napi vásárunk a következő sorrendben fog megtartatni: Szeptember 27—28—29. hétfő, kedd, szerda: bőr, gyapju, méz, dió, stb. továbbá toll, iparcikkék, gabonaneműk és mindenféle terményvásár. — Szeptember 30. Október 1 csütörtök, péntek: juh-vásár. — Október 2—3. szombat, vasárnap: sertés-vásár. — Október 3—4. vasárnap, hétfő: lóvásár. — Október 4—5. hétfő, kedd: baromvásár. J e g y z e t: Nyers termények és iparcikkék a vásár egész tartama alatt árusíthatók.

— **Eljegyzés.** Öv. Mencze Henrikné kedves és művelt leányát Augusztát e napokban jegyezte el helybeli derék kereskedő ifj. Gyürky Sándor. Tartós boldogságot kívánunk az ifjú jegyeseknek.

— **Steinfeld Mihály hagyatéka.** Mult héten vették fel hivatalosan a nemrég elhunyt Steinfeld Mihály hagyatékának leltárát. A vagyon összes értéke hivatalosan egy és fél millió forintra lett becsülve, mely azonban igen jelentékeny összeggel lett terhelve. A gyermekek javára eső életbiztosítási összeg százhúszötkezezer forintot tesz ki.

— **A következő kimutatást vettük a főiskolai háznagyi hivataltól, melynek szives készsége adunk helyet. A debreczeni ev. ref. főiskola növendékeinek számszerinti kimutatása:**

a.) *Theologia:* Végzett th. 4. IV. éves th. 7. III. éves th. 7. II. éves th. 15. I. éves th. 8.
b.) *Jogakadémia:* IV. éves jh. 42. III. éves jh. 44. II. éves jh. 73. I. éves jh. 79.
c.) *Tanítóképző:* IV. évet tk. 9. III. éves tk. 21. II. éves tk. 34. I. éves tk. 45.
d.) *Gymnasium:* VII. oszt. 64. VII. oszt. 71. VI. oszt. 71. V. oszt. 77. IV. a.) oszt. 48. IV. b.) oszt. 48. III. a.) oszt. 62. III. b.) oszt. 53. II. a.) oszt. 60. II. b.) oszt. 57. I. a.) oszt. 79. I. b.) oszt. 72. — Kelt Debreczen, 1897. szeptember hó 18-án. Soós Lajos, f. i. háznagy.

— **A mesterséges borok ellen.** A kereskedelmi miniszter folyó évi agusztus hó 23-án kiadott rendelete, mely a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893. XXIII. t.-cz végrehajtása iránt intézkedik, most érkezett le Debreczen város törvényhatóságához. Különösen felhívja a miniszter a törvényhatóságok figyelmét az egyes termelők által nyert szőlőtörköly összeírata iránti intézkedésre, továbbá a „bor ellenőrző bizottság” megalakítására, melynek megalakítása hozzá feljelentendő lesz azonnal. — Egyebekben — ugymond a körrendelet — végre felhívom czímed, hogy az 1893. XXIII. t.-cz által elérti kivánt fontos számos közgazdasági czélok elérését a szóban forgó törvény és rendelet határozmányainak szigorú végrehajtása s azok végrehajtásának beható ellenőrzése utján saját részéről is igyekezzék lehetőleg előmozdítani. Törvény és rendelet van tehát a műbor és műbor gyártók ellen. Természetesen, az azok végrehajtása csakis úgy lehetséges, ha a hatóságok a nagy közönség is támogatja a saját maga jól felfogott érdekében.

— **Aranylant Horkay Lajosnak.** Horkay Lajos ref. tanítót, mint a debreczeni munkás dalegylet elnökét rendkívüli meglepetésben részesítették a dalárda többi tisztviselői s működő tagjai, elismerésül az egylet érdekében eddig tett fáradozásának és sikeres buzgólkodásának, de egyuttal szép tanulestül íránta érzett igaz szeretetöknek. A péntek este tartott rendkívüli közgyűlésen Farkas István működő tag üdvözölte az elnököt tagtársai nevében és átnyújtott egy igen szép kivitelű arany lantot mint a tagok ajándékát. E tény mutatja, hogy a hála és elismerés nem vesztett ki egészen az emberek szívéből.

— **A perronjegyek.** A magyar államvasutak igazgatósága tapasztalja, hogy az ugynevezett perronjegyekből befolyó jövedelem, daczára a forgalom emelkedésének folyton csökken. A m. á. v. igazgatósága ezt annak tudja be, hogy az állomásokon nem veszik komolyan a pályaudvari belépő jegyek váltását s a nélkül is beeresztik a közönséget a perronra. Mivel a perronjegyekből befolyó jövedelem a nyugdíjintézet javára esik, az igazgatóság 106752. számú rendeletével, részint a rendfentartás szempontjából is, szigoruan utasította az állomások, hogy a perronra való belépést a leghatározottabban ellenőrizzék.

— **A debreczeni színtársulat** Máramaros-Szigeten marad egészen e hó 23-áig, jól lehet, ez Komjáthy Jánosnak nagy áldozatába kerül. A

társulat operett személyzete azonban már szeptember 22-án Nyíregyházán játszik. Az előadások folyó hó végéig tartanak a társulat október elsején tér vissza Debreczenbe.

— Államsegély az állatorvosoknak. A földmívelésügyi miniszter szem előtt tartva azt, hogy az állattenyésztők rendelkezésére képzett állatorvosok álljanak, elhatározta, hogy az állatorvosi akadémián jó sikerrel végzett orvosokat két évi 600 forint és szabadlakás élvezetbe részesíti, hogy azok az állami ménes intézeteken gyakorlati képzettséget szerezzenek. A tanfolyam ez év november 1-én kezdődik s az ösztöndíjakhoz tartoznak az állami ménesintézet parancsnokának rendelkezéseit katonai pontossággal végezni. Pályázatok a törvényhatóság útján adandók be a földmívelésügyi miniszterhez.

— A megnyitó előadás. A debreczeni színiévad október 2-án veszi kezdetét. Nyitó előadásul Géczy István pályanyertes népszínműve: a Gyimesi vadvirág kerül színre. A színműben a társulat elsőrendű tagjai közül a legtöbb részt vesznek. Másnap, vasárnap újra a Gyimesi vadvirág kerül színre, mindkét este bérletszünetben.

— A bérletnyitást a színházi irodában Komjáthy János igazgató már megkezdte. Bérlet a jövő héten hétfőn és kedden teheti meg az érdeklődő közönség.

— Az első hét műsora. Komjáthy János színiigazgató már összeállította a debreczeni színiévad első hetére a műsört. E szerint október 2-án, szombaton bérletszünetben a Gyimesi vadvirág című népszínmű kerül színre. Másnap, október 3-án, vasárnap bérletszünetben ugyanez. Hétfőn, október 4-én, páratlan bérletben a Gyimesi vadvirág. Okt. 5-én, kedden páros bérletben: A nagyzás hőbortja, vigjáték. Október 6-án, szerdán, páratlan bérletben: Hoffmann meséi, nagy operett. Az új primadonna: Juhász Ilona bemutatkozik. Október 7-én, csütörtökön, páros bérletben a Vasember, Csiky Gergely színműve. Ez alkalommal lép fel először Fáy Flóra, a debreczeni színtársulat új drámai színdíszítője.

— Az első előadás. A debreczeni évadot Géczy István „Gyimesi vadvirág” című népszínművével nyitja meg a színtársulat. Az új népszínműhöz egészen új díszleteket festetett és egészen új jelmezeket készített az igazgató. A népszínmű főbb szerepeit F. Kállay Lujza, Serfőzy Zsenni, Pollinuszné, Locsarekné, Komjáthy, Szathmáry Árpád, Békéssy, Sziklay, Tanay és Rubos játsszák.

*** A lakást tisztán és pormentesen** megtartani kötelessége minden gondos háziasszonynak. Az első, fődolgozó a padozat tisztán tartása, azt muszáj naponta tiszta vízzel a rátapadó piszoktól megszabadítani és ahhoz szükséges, hogy lakkirova legyen, mert csak akkor mosható könnyen, mivel az kevés nedvet enged át, de mennyi kellemetlenséggel jár gyakran a lakkirozás, mivel több napig üresen kell hagyni a szobát — és még nem is biztos, hogy asztal, szék és végre magunk is a padozathoz nem tapadunk-e? Valóban kellemesen érint bennünket hallani, miszerint **Christoph Ferencz** cégnek, Prága- és Berlinben vannak gyárai, sikerült szobapalló-lakkot feltalálni, mely tartós, szagnélküli és gyorsan száradó. Mindamellett a használat módja, ugyszint olcsósága meglepő, úgy, hogy a legtakarékosabb háziasszony igénybe veheti, mivel körülbelül negyven szoba lakkirozása csak 3—4 forintba kerül és esztendőben egyszer ismétlődik. Posta-szállítvány Osztrák-Magyarországra szállít a Prágai gyár 5 frt 90 kr két középszeri szobára. Debreczenben is kapható **Ganofszky Lajos** urnál, csak is kizárólag a Christoph lakk a valódi. Minden más utánzás, a mitől mindenki óvakodjék. Nevezett raktáron kívül csak is gyárak eszközlik a szállítást.

— Schaf János táncztanító szeptember hó 26-án azaz vasárnap, a „Korona” című tánczeremben szüreti ünnepélyvel, világpostával és tánczerem egybekötött kedélyes confetti és serpentin estélyt rendez. Belépti díj: személy-jegy 40 kr. Család-jegy 3 személyre 1 frt.

*** Lám Sándor és Szedlák és Vámos** urakra vonatkozó, mai számunkba megjelenő hirdetések melegen ajánljuk a n. é. közönség becses figyelmébe.

Irodalom és művészet.

*** Durrognak a puskák, csattognak a kardok,** persze, hogy az ágyu mag nélkül bömböl, de bemutatja Vilmos német császárnak azt, hogy milyen erős az ő szövetséges hadserege. A nagy hadgyakorlatokról érdekes képeket közül a „Képes Családi Lapok” legújabb száma, mely a kutyának a hadseregben való szolgálatát, a huszár rohamot és a menázi főzést mutatja be képen. Igen ajánljuk olvasóinknak, hogy erre az illusztrált szírirodalmi hetilapra, mely egyike a legelsőeknek a maga nemében, előfizessenek, mert díszes kiállítása mellett olcsó is. Előfizetési ára: 1 évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal, (Budapest, Vadász-utca 14. szám, saját-ház.)

*** A „Magyar Ipar”** következő tartalommal jelent meg: 1. Általános rész. Az iparosok továbbképzése. — Az új német ipartörvény. (Sugár Ignác.) — A kőművesegedek sztrájkja. — Vasuti díjszabások. — A kereskedelmi és iparkamarákból. — Segélypénztári értesítő. — Ipari ujdonságok. — Kiállítási ügyek. — Konzuli jelentések. — Munkásügyek. — Találmányi szabadalmak. — Vállalkozói értesítő. — Apróságok. — Vegyes hírek. 2. Értesítések. 3. Hirdetések.

*** A debreczeni zenede** 36-dik tanéve f. 1897-dik év szeptember hó 13-án vette kezdetét s tart jövő év június hó végéig. A debreczeni zenedében a tanévvel tanrendszer változás lép életbe, mely által zenedénk az orsz. magyar kir. zeneakadémiának, Magyarország e legmagasabb állami zeneintézetének tanrendszeréhez szorosabban alkalmazkodik. A zeneelmélet oktatásánál az ének és zongora kisegítő taneszközü fog alkalmaztatni — mi által egyrészt az

elméletnek már az első tanévben kellett volna leendő tanításával a növendék nem lesz megterhelve, másrészt a szemléleti oktatás folytán az elmélet könyvben felfoghatóvá válik s a növendék egyszersmind a zongora elemeivel is megismerkedik. Az elmélet tanítása a növendékek zenei előmenetelének megfelelőleg az általános előkészítőt követő tanfolyamokban is folytatni fog. A zenedébe növendékkül az vehető föl, ki a 8-dik életévét betöltte, magyarul olvasni, írni tud, s a számolás elemeivel ismeretes. A kinek zene előismeretei nincsenek, vagy hiányosak: annak azok elsajátítása végett egy évig az elméleti, előkészítő tanfolyamra, (az eddig u. n. általános képezdebe) kell járni. A zeneismerettel bíró növendékeknek, ha ujonnan vétetik fel zenedénkbe, az igazgató és szaktanár előtt felvételi vizsgát kell tennie, hogy meghatározassák, melyik osztályba lesz sorozandó. A múlt évi tanfolyamok, növendékei, ha jó eredménnyel vizsgáztak a természetes osztályfokozatba lépnek. A növendékek a felvételtől s az általuk fizetett díjak nyugtázásáról anyakönyvi kivonatot kapnak, melynek a szaktanár előtt való felmutatása nélkül az előadást nem látogathatják. A debreczeni zenede növendékei fizetnek: 1. beiratási díj fejében évenként s személyenként szept. hó 15-ig bezárólag 2 o. é. forintot, azontul pedig 3 forintot — bár hány osztályba is vétessenek föl. 2. tandíj fejében az egész tanévre: az általános előkészítőben 16 forint; az énektanszakban 16 forint; a zongoratanzakban 30 forint; a hegedűtanzakban 30 forintot. A szavalati- és vegyes énekkar-tanfolyam díjmentes. Minden a felvételre, kedvezményre vonatkozó további felvilágosítást készséggel adja meg a zenede igazgatósága.

Kis lutri. 1897. szeptember hó 7-én.

Prágai	1	43	28	66	61
Szebeni	10	69	48	25	70

Szerkesztői üzenetek.

R. . . urnak Tasnád. Kívételésünket továbbra is fentartjuk.

K. E. T. Közleménye, levele oly későn jött, hogy reá ma nem reflektálhatunk csak annyiban, hogy a lap oda megy. Jövő számunkban többet a kérdésekről.

Tiszt. T. L. urnak. Igen Somogyi Pál lemondott; de hisszük, hogy a félreértésből származó elhatározás az egyház javára fog eldőlni. Nála nélkül nem szeretnők képzelnit az egyház vezetését. Jövőre talán lövebben foglalkozunk e kérdéssel, mert úgy látszik hogy a helyi lapok mindenike nem az orvoslásról, hanem a sebek továbbterjesztéséről szeret és akar gondoskodni.

A szerkesztésért felelős a kiadótulajdonos: **Zicherman Herman.**

NYILTTÉR.

Henneberg-selyem csak akkor valódi, ha közvetlen gyárából rendelik — fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kozkázott, mintázott, damaszolt stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban stb.) a megrendelt árukat, postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldenek **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyárai **Zürichben.** Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (98) 35—51.

Vese, húgyhólyag, húgydara és kövszénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető! Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

SUCHARD CACAO és CHOCOLADE.

Hogy előfordult félreértések kikérültesse-nek, tisztelettel figyelmeztetik a nagyérdemű közönség, hogy a **Ph. Suchard** gyár az ugynevezett (Bruch Chokoladen) tört Chokoladét se nem gyártja, se pedig forgalomba nem hozza. A **Ph. Suchard** csokoládéja biztonsággal tisztán és legjobb minőségben, mint ösmeretes, ólompapír borítékba gyári védjeggyel és aláírásával szállíthatnak. (1.)

Iroda áthelyezés.

VADON SÁNDOR

ÜGYVÉD

irodáját Nagy-Várad-utczára 2212.

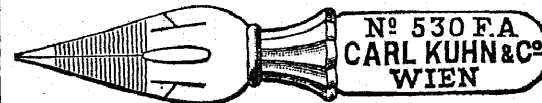
szám a kir. törvényszéki palotával

szemben helyezte át.

Alapítva 1848.
Carl Kuhn & Co.,

BÉCS,

tisztelettel ajánlják kitűnő ugynevezett

Aluminium-Tollait

530. szám

E. F., F., M.

és B. jeggyel.

Legelterjedtebb tollak bel- és külföldön.

Kapható minden jobb írószerekeskedésben. (253. 4—4)

Feltűnően olcsó árak.

Teljes tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

lámpák-ban

az idény beálltával oly dús választékú raktárt rendeztem be, hogy azzal egy a legegyszerűbb, mint a legfokozottabb igényeket is kielégíthetem.

Egy idejűleg ajánlom

petroleum raktáramat

hol is kizárólag robbanástól mentes, szagtalan kitűnő

csillár petroleum

árúsítatik, melyet a nagyérdemű közönség kényelmére 5 kilós saját edényeiben házhoz szállítok. — Üzlethelyiségemben kisebb mennyiségben is kapható.

Teljes tisztelettel

Lám Sándor.

(267.) 1—3.

Csillár petroleum egyedüli elárúsítása.

ZICHERMAN H. ELSŐ HIRDETÉSI IRODÁJA,

Rózsa-ter 16-ik sz. a.

156-dik számú telefon állomás.

Békés-Szarvason egy igen jövedelmező barméréssel összekötött üzlet szabadkézből kedvező feltételek mellett eladó. — Értekezhetni irodámban. 279.

Kiadó ház és szőlő. Hatvan-utca végén két egymás mellett levő ház kiadó, ugyanott 5 nyilas köntös-kerti szőlő haszonbérbe kiadó. 1.

Két éves gyermek örökbe kiadó. — Értekezhetni irodámban. 281.

Nyugdíjas vasuti hivatalnok német, magyar nyelvet beszél, szakavatott tanító — **tanyai iskolában** mint tanító alkalmazást keres.

Kis bólt a Széchenyi-utca végén kiadó. (320.)

Kiadó föld. Egy és fél nyilas föld a Szepesen kiadó. (320.)

Egy 5 évi gyakorlattal bíró jogász — nevelőnek — ajánlkodik. (316.)

Eladó ház a péterfiai részen, mely áll 3 szoba, konyha, istálló és melléképületekből. (324.)

Kiadó lakás. Csapó-utca részen 3 szoba, előszoba, utcai lak és kert, kiadó. (323.)

Művelt nő, mint házikisasszony alkalmazást keres.

Eladó. Egy ócska diófa-asztal, ócska iromány szekrény jutányos áron eladó. — Értekezhetni irodámban.

Nevelőnek ajánlkodik egy 3-ad éves több nyelvet beszélő jogász. — Bővebbet irodámban. 316.

Eladó barmérés kedvező feltételek mellett bármikor átvehető. 317.

Kereskedelmi tanfolyamot végzett, jeles képzettségű szép fiatal leány — banknál vagy biztosítónál — alkalmazást vagy üzletben könyvelői állást heres. 318.

Eladó bolt felszereléssel együtt — a csapó-kertben — 3 szoba és hozzátartozókkal. (304.)

Széchenyi-kertben 1 szoba, konyha 250 □ öl vetemény földdel együtt eladó. 300.

Az ezen rovatokban közlöttek iránt felvilágosítást ad s egy ily közleményt 25 kr előleges lefizetés mellett, felvesz és közlétesz.

ROYAL nagy szálloda.

Budapest, Erzsébet-körút.

A fő- és székváros legszebb és legnagyobb szállodája.

Szobák 2 frttól feljebb villámvilágítással és szolgálattal. (215) 13—13.

